

Naši rajni

V teh dneh nam uhajajo misli na „tisto tiho domovanje, kjer mnogi spe nevzdravno spanje, kjer kmau dom bo moj in tvoj.“

Tam leže pokopani naši dragi, naši sorodniki, naši prijatelji in znanci. Njih duše so odšle v večnost pred Boga, njih trupla so se povrnila v zemljo po besedah: „Vzemi, zemlja, kar je tvojega, Duh naj vzame, kar je Njegovega. Kajti telo je iz zemlje vzeto, duh pa je od zgoraj vdih-njen.“

Nepregledna je njih vrsta in kdo bi mogel vse poiskati. Nekaterim je ljubeča roka v teh dneh prižgala svečko, drugim je dobro srce okrasilo grob. Za tretje se ni zme-nil nihče. Sami so bili v tujini, umrli so in zabrisala se je sled za njimi.

Koliko jih je našlo smrt pod zemljo! Odšli so nekoč nič hudega slutč in se niso vrnili več. Padli so kot žrtev dela. Drugi so obnemogli. Vsak svoj križ trpljenja so nosili, dokler jih ni rešilo božje usmiljenje.

Plemenite duše so bile med nami. Očetje in matere, ki se niso strašili nobenih žrtev za dobro vzgojo in oskrbo otrok. Plemenite duše mož in žená, ki so si ostali zvesti do zadnjega! Plemenite duše, ki so dale vse za čast slovenskega imena, za našo skupnost, za blagor rojakov po tujini. Veri svojih očetov se niso izneverili.

A so bili tudi drugi, ki niso vzdržali. Premotil jih je denar, uničila jih je pijača, zapeljala jih je strast. Izgubili so se in pozabili na vse. Njih življenje je bilo nesmisel.

Na vse te mislimo te dni in molimo za

nje. Misel in spomin sta premalo. Z njima jim ne moremo nič pomagati. Pomagamo jim lahko le z molitvijo in žrtvami. Zato gredo naše misli od njih k Bogu. Zato pravimo ob spominu nanje: „Gospod jim daj večni pokoj!“ Pokoj, a ne pokoj za telo. Telo že počiva. Mislimo na pokoj duše. Če je duša v vicah, nima miru. Vse v njej hrepeni po miru v Bogu, a ve, da ga še ne more doseči.

Naj znova vzplamti v teh dneh ljubezen do njih! Naši bratje in sestre so bili po krvi. Bili so naši rojaki! Pomagajmo jim in pomagali nam bodo potem tudi oni, da se bomo nekoč spet vsi znašli skupaj. Skupaj na kraju večne sreče, ki jo je apostol Pavel popisal z besedami: „Okoli ni videlo in uho ni slišalo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo“ (1 Kor. 2, 9).

Iz tihih ur

*Zakaj se Te bojim, moj Bog?
 Sem Tvoja stvar, sem Tvoj otrok.
 In vendar skrivam si oči,
 sam sebe varam, da Te ni.*

*Zakaj sam sebi Te tajim?
 Svetosti Tvoje se bojim.
 Moj duh potrt je, je bolan
 in duša polna težkih ran.*

*Kot Adam v raju skrivam se,
 a vendar k Tebi vleče me.
 Pa težka je nakvišku pot,
 naproti pridi mi, Gospod!*

P. A., Francija

Kam pelje vlak

V trenutku, ko pišem te vrstice, de-
žuje... Na nebu vise sivi in nizki oblaki...

Premočen pešec raztreseno koraka po
zlatu in škrlatu zadnjih listov, ki so prav-
kar odmrli...

Vse, katerim mehanika in različni dogod-
ki niso otrpnili možganov, spominja to
umiranje narave na našo smrt.

SMRT... največje dejstvo življenja!

Kadar stopimo na vlak, je prva stvar
vsakega potnika poizvedeti, kam pelje
vlak...

Nor bi bil, kdor bi se ne hotel prepričati
o tem.

Mi vsi smo na vlaku življenja, ki drvi...
drvi... ne da bi se le enkrat ustavil — pro-
ti svojemu cilju...

Kateremu?

Tu se svet deli v več kategorij. Omenim
le nekatere.

Predvsem so taki, ki si na noben način
nočejo postaviti tega vprašanja. Poslu-
šajte to drobno ženico in tudi onega res-
nega gospoda:

— Mislite na smrt?!... Hvalal... Saj je
že itak dovolj žalosti in nadlog na svetu...
Ne razlivajte vendar kar naprej črnila s
to neumnostjo o smrti!...

In vprav to je ugovor noja, ki krije gla-
vo med svoje perje, da ne bi videl lovca.

Obiskal sem odličnega zdravnika, ki mi
je prav točno izmeril krvni pritisk...

— In Vaš? ... sem mu rekel nekega dne,
ko sem ga srečal vsega rdečega.

— Jaz bi ga tudi moral izmeriti... mi je
odgovoril — toda raje vidim, da ne vem!...

Zaključek: neke noči so me prišli klicat,
Umrl je v polni moči radi trme, ker ni
hotel vedeti za nevarnosti, ki so prežale
nanj.

Enako nespametni so tisti, ki pravijo:

— Vlak? ... Zelo preprosto... Saj ne pe-
lje nikamor... Po smrti ni NIČESAR...

Poskusite si predstavljati misel: vlak, ki
naj ne pelje nikamor?...

In vendar obstoje zakoni narave na vseh
konicih in krajih... Noč sledi dnevu in
dan pride za nočjo... Letni čas za letnim
časom... Stotine let se lahko že vnaprej
preračuna tek ene zvezde za drugo...

So pa tudi taki, ki vidijo smrt.

Jo vidijo v svojem ogledalu, pa tudi v
izginotju tistih, s katerimi so živeli.

Tedaj se čutijo potrte. In svet jim nudi
vso olajšavo za pozabo: gledališče, plese,
kino, nočne zabave, policijske romane, vsak-
danje zločine in drugo...

Ko se je potapljal TITANIC na viso-
kem Oceanu, je del potnikov molil z orke-
strom, ki je junaško igral: „Blíže k Tebi, o
moj Bog!“

Drugi del potnikov pa je drvel v bar.
Tam so se vsi opili, da ne bi čutili prihajati
smrti.

Končno pa je mirna priprava kristjanov,
ki najdejo v svoji veri jasen odgovor na
vprašanje Onostranstva.

Smrt je predvsem nujnost Tostranstva.
Val izpodriva val... Ne moremo si misliti
na zemlji ljudi — tisoč, dva tisoč, in več let
starih.

Ta nujnost je zaradi greha postala bo-
leča. Toda rodi za nas stalno ali večno živ-
ljenje.

Duša, ki je neumrljiva, samo menja stan.

Toda naše telo, ta žalostni spremljevalec
bede in vzrok tolikih padcev? Tudi to bo
vstalo. Kajti tudi telo je trpelo, in včasih
zelo bridko.

Pierre l'Ermite — V. L.

Delavci morajo biti pravično udeleženi pri raz-
delitvi gospodarskih dobrin. — Vedno večji izdat-
ki za luksuz so v ostrem nasprotju z revščino veli-
kega števila v mestu in na podeželju.

Pij XII. v letošnjem pismu francoskemu
socialnemu tednu v Dijonu.

*Jubilant
ob škofovem nagovoru*

Jubilej gospoda svétnika Božidarja Tensunderna

Na Veliki Šmaren, 15. avgusta je slovenska pesem napolnila ulice Kevelaerja, velike Marijine božje poti na zapadu Nemčije. Slovenski delavci iz Nemčije, Holandije in Belgije so ta posvečeni kraj izbrali za proslavo 40-letnice mašništva g. svetnika Tensunderna in njegovega požrtvovalnega delovanja med slovenskimi izseljenci v Nemčiji. Gospod svetnik je Nemeč po rodu, a po srcu je postal Slovenec.

Že za stare Avstrije so mnogi Slovenci iskali dela in zaslužka v westfalskih rudnikih. Tamkajšnji škof je zato med bogoslovci iskal nekoga, ki bi se kot duhovnik hotel posvetiti slovenskim rudarjem. Pounidil se je idealni g. Božidar Tensundern. Da bi se naučil našega jezika, je obiskal Slovenijo. Takoj po novi maši je bil poslan med Slovence, katerim je ostal zvest do danes. Ves čas je bil duša njihovemu verskemu, narodnemu in kulturnemu življenju. Med Slovenci je doživel tudi grenke ure, a to ni omajalo njegove ljubezni do njih. Samo dobri Bog bo mogel poplačati njegovo veliko zvestobo in ljubezen.

Vnabito polni cerkvi v Kevelaerju je g. jubilent ob 11. daroval slovesno zahvalno sv. mašo ob asistenci slov. duhovnikov. Slavnostni govornik je bil g. Nande Babnik. Za petje med sv. mašo so poskrbeli združeni zbori iz Holandije pod vodstvom g. Št. Roglja iz Eisdena v Belgiji in zbor iz Gladbecka.

Popoldanska prireditev, v kateri so nastopili rojaki iz Nemčije in Holandije, je bila ganljiva zahvala g. jubilantu za vso skrb in ljubezen, ki jo je skozi dolgih 40 let izkazoval slovenskim izseljencem. Po pozdravnem govoru g. Dobravca je sledil program, v katerem so nastopali pevci in deklamatorji. Slovenska pesem in beseda sta globoko odjeknili v srcih navzočih. Zelo lep vtis je napravila simbolična vaja s petjem, ki si jo je zamislila gdč. Milka Hartmanova. V imenu Slovencev iz Holandije je g. jubilanta in goste pozdravil g. Babnik. Isti je tudi prebral pozdravni pismi, ki sta jih pisala g. jubilantu prevzv. g. škof dr. Rožman in dr. Miha Krek. Obe pismi sta vzbudili navdušeno odobravanje. G. Vinko Žakelj je slavljenca pozdravil v imenu Slovencev iz Anglije, Francije in Belgije. Navdušenje pa je prišlo do viška, ko je spregovoril pomožni škof iz Münstra, prevzv. g. H. Baaken, ki je pred leti kot delavski župnik imel Slovence v svoji župniji in je bil celó duhovni vodja njih organizacij. V svojem govoru, v kateréga je vpletel več slovenskih stavkov, je poudaril, da so Slovenci hvaležen narod.

Ob koncu je še g. slavljenec sam stopil na oder in je s svojo jasno in lepih dovtipov polno slovensko besedo vse navzoče spravil v dobro voljo. Toplo se je zahvalil za lepo prireditev, ki je ganljiv izraz hva-

ležnih src slovenskih delavcev v tujini. Slovence v Nemčiji je pozval, naj se spet prebudé in obnové nekđaj cvetoča društva. Zaupal nam je srčno željo: svoj, zaslužen pokoj preživeti v Sloveniji. Na žalost se mu ta želja začasno ne more spolniti, ker drži brezbožni komunizem našo domovino v svojih krempljih.

Za slovo nas je g. slavljeneč popeljal v

cerkev, kjer smo skupno odpeli litanije Matere božje.

Tudi „Naša luč“ g. jubilantu iskreno čestita s prošnjo do dobrega Boga, naj ga še mnogo let ohrani pri polnem zdravju. Naj nam vsem že skóro nakloni milost, da bomo v svobodni domovini gospodu jubilantu, našemu zvestemu prijatelju mogli dokazati, da smo Slovenci res hvaležen narod.

„RERUM NOVARUM“

(Konec)

Ko papež Leon XIII. v svoji okrožnici pokaže zmotnost socialističnega nauka o rešitvi socialnega vprašanja, poda svoj nauk. Njegova beseda je čudovito modra in daljnovidna. Škoda je, da moremo na tem mestu navesti le nekaj njegovih misli.

Takoj v začetku papež zatrdi, da „je nemogoče dobiti učinkovito rešitev socialnih problemov brez Cerkve in verskih resnic in načel. Kajti Cerkev je tista ustanova, ki v evangeliju črpa nauk, ki je sposoben napraviti konec socialnemu sporu ali ga vsaj omiliti. Ona se ne zadovolji samo s tem, da po svojem poučevanju razsvetli duha, ampak se trudi urediti tudi zasebno življenje posameznikov. Po svojih številnih dobrodelnih ustanovah hoče izboljšati položaj delavskega stanu. Iskreno želi, da bi vsi stanovci združili svoje sposobnosti in moči v iskanju čim boljše rešitve delavskega vprašanja. Ta Cerkev je slednjič mnenja, da morajo tudi zakoni in javna oblast umerjeno in modro doprinesti svoj delež k tej rešitvi.“

Ne bodo vsi enaki

Nato papež govori, kako sprava med nasprotujočimi si stanovi zavisí od izpolnitve njih medsebojnih dolžnosti. Pokaže, kako je nemogoče, da bi vsi ljudje na svetu postali enaki. Kajti narava sama povzroča med ljudmi številne in globoke razlike, ki so v neenakosti nadarjenosti, sposobnosti, spretnosti zdravja in moči. Te razlike pa so v veliko korist družbe in posameznikov, ker socialno življenje zahteva različne ustanove in zelo različna opravila.

Različne ustanove in različnost opravil imajo za posledico različnost stanov. Nastane vprašanje, kako te različne stanove

združiti v harmonično enoto in napraviti konec socialnemu sporu.

Na to odgovarja papež takole: „Vse verske resnice so po naravi take, da zbližujejo in vršijo spravo med bogatimi in revnimi, ker jim stavljajo pred oči njih naravne dolžnosti, predvsem dolžnosti pravičnosti.“

Delavcu te dolžnosti nalagajo zvesto izvršiti delo, za katerega se je obvezal po svobodni in pravični pogodbi. Dolžnost delodajalca pa je, nadaljuje papež, da v delavcu ne gleda sužnja. V njem mora spoštovati dostojanstvo človeka, katero povišuje še dejstvo, da smo kristjani. **Telesno delo**, kot nas uči naš razum in naša vera, ni nekaj sramotnega, ampak je v čast človeku, ker mu nudi pošten način preživljanja. **Sramotno** pa je **posluževati se človeka kot navadnega orodja za obogatitev in ga ocenjevati samo po moči njegovih rok**. Krščanska vera tudi zahteva od delodajalca, da spoštuje duhovne koristi delavca in **blagor njegove duše**. Gospodarjem je nadalje prepovedano podrejenim nalagati delo, ki presega njih moči. Med glavnimi dolžnostmi delodajalca pa je ta, da vsakemu dá plačo, ki mu pripada. O pravični plači papež govori v posebnem poglavju, ki ga zaključí z ugotovitvijo, da je krivična vsaka plača, ki ne zahtuje za vzdrževanje poštenega in treznega delavca.

Na mestu, kjer je govor o krščanski rabi bogastva, papež poudarja **socialno vlogo lastnine**. Bogati so na nek način samo **upravniki** svojega bogastva, ker mora to po božji zamisli služiti osební izpopolnitvi lastnikov in pomoči potrebnim.

Nato papež lepo razvija misel o krščanskem bratstvu. Pravo dostojanstvo človeka, pravi, tiči v njegovih krepostih. Krepost je skupno imetje vseh smrtnikov, katero morejo doseči majhni in veliki, revni in bogati. Celó več! Kot vemo iz evangelija, se božje Srce s posebno pozornostjo obrača do revnih, preganjanih in ponižanih. Ta božja zaščita malih je zelo primerna, da poniža ošabnost bogatih in jih napravi bolj pripravljene, da se sklonijo k potrebnim in jim nudijo pomoč. Tako se manjša prepada med bogatimi in revnimi in, ko si obe strani prijateljsko podasta roko, smo priča temu, čemur pravimo krščansko bratstvo. Obe strani bosta razumeli, da vsi ljudje brez razlike izhajajo iz Boga, njih skupnega Očeta,

Naloga državne oblasti

V nadaljnem poglavju papež obravnava vlogo države. Prva dolžnost države, govori papež, je **pospeševati splošno blaginjo naroda**. „To, kar ustvarja blaginjo naroda, je poštenost življenja, družine, ki so postavljene na temelj reda in moralnosti, izvrševanje verskih dolžnosti, spoštovanje pravice, zmerna odmera in pravična porazdelitev javnih dajatev, napredek industrije in trgovine ter cvetoče kmetijstvo. Napredek vseh teh sektorjev življenja ima za nujno posledico povišanje blagostanja državljanov in torej tudi delavcev.“

„S tem pa država še ni izpolnila vseh dolžnosti, ki jih ima do delavskega stanu. Upoštevaajoč **važno vlogo, ki jo delavski stan igra v narodni ekonomiji, mora država podpirati vse, kar bi utegnilo zboljšati njihovo stanje. Dolžnost države je namreč, da revnim nudi posebno zaščito**. Bogati se sami znajo braniti. Skrb države za delavstvo pa bo koristila tudi ostalim stanovom, ker je neizmerne važnosti za narod, da se ljudem, ki so tako potrebni za narodovo blagostanje, ni treba neprestano boriti z grozotami bede.“

„Velike važnosti za javno in zasebno blaginjo je, da **red in mir** vladata povsod. Zato je dolžnost države, da modro in previdno poseže vmes vedno, kadar sta v nevarnosti krščanska morala naroda in pravica revnih slojev. Ti se namreč sami ne morejo

braniti brez nevarnosti za red in mir v družbi.“

V naslednjem se papež zavzema za posebno **zaščitno zakonodajo**, ki bi uzakonila nedeljski počitek, določila meje delovnim uram za odrasle, uredila delovne pogoje za otroke, mladostnike in žene. Pri tem papež rabi trde besede, zahtevajoč, da **mora država zaščititi nesrečne delavce pred množicami špekulantov, ki ne delajo razlike med delavcem in strojem ter zlorablajo njih osebe, da zadoste svoji nenasitni pohlepnosti po denarju**.

„Toda to vmešavanje države mora imeti svoje meje. Ne sme absorbirati družin in poedincev. Pravilno je, da sta družina in poedinec toliko časa svobodna, dokler njuno delovanje ne škodi splošni blaginji.“

Da varuštvo države nad delavstvom ne bi postalo preveč vsiljivo, papež priporoča ustanovitev **delavskih stanovskih organizacij** z nalogo, braniti koristi delavskega stanu. Tem organizacijam pripada, kot misli papež, organizacija samopomoči za slučaj nezgode, bolezni, brezposelnosti, starosti in smrti ter skrb za vdove in sirote. Dolžnost države pa je, da štiti ta svobodna delavska stanovska združenja.

Naš ponos!

Katoličani smemo biti **ponosni** na te **modre in pogumne besede**, ki jih je pred 61 leti v obrambo delavstva spregovoril papež Leon XIII. v svoji okrožnici „Rerum novarum“. Ne pozabimo, da so te besede padle v času liberalizma v gospodarstvu, ko je bil delavec prepuščen podjetniku na milost in nemilost! **Za tisti čas je bil ta papežev nastop prava revolucija**. Krščanskemu svetu je odprl oči, da je spoznal **pomembnost delavskega socialnega vprašanja**.

Priznati moramo, da se je v novejši dobi ogromno storilo za delavski stan. Ali papež sam pove, kje je vzrok, da uspeh tega social. prizadevanja ni povsod tak, kot bi moral biti. Takole pravi: „Ker je samo vera sposobna zlo zatreti pri korenini, naj se vsi dobro zapomnijo, da je krščanski prepodod **nravi predpogoj, ki ga je treba uresničiti**. Brez tega predpogoja namreč tudi sredstva, ki jih človeška pamet smatra za najučinkovitejša, ne bodo mogla prinesiti rešilnih sadov.“

ŽENSKI KOTIČEK:

Sonca v življenje!

Vedno bolj se je bližal njun veliki dan. Tinca ga je komaj čakala in tudi Silvo bi že bil rad na svojem. Pa je veliko skrbi in tekanja! Največja skrb med vsemi je, dobiti primerno stanovanje. Malo je danes praznih stanovanj in draga so.

Ker čez dan delata, ga iščeta zvečer, po delu; ker so zimski dnevi kratki, ga iščeta pri umetni svetlobi. Tinca nazadnje odkrije dve sobi s kuhinjico, še ne predragi, z vodo, elektriko in plinom v hiši. Stanovanje jima je všeč, treba bo prevleči stene z novim papirjem in bo kar lepo. Dogovorita se in plačata najemnino za prvi mesec.

Žal opazita čez par dni, da so vsa tri okna obrnjena na dvorišče. Okna so ozka in propuščajo le nezadostno, blede svetlobo, brez sončnih žarkov. Kako žalostno bo v njunem stanovanju! Njuno pohišstvo, zavese, obleke, vse bo zgledalo sivkasto in žalostno.

*

Drage rojakinje! V življenju potrebujemo sonca in svetlobe. Treba nam je življenjskega optimizma, treba je gledati življenje s prave strani, z zaupanjem in pogumom! Posebno mlajšim je ta optimizem zelo potreben.

Optimizem je lahko naravna krepost. Če postane ta krepost krščanska, je lahko velika čednost, ki se konča v popolni otroški vdanosti v našega nebeškega Očeta. To je pot do Boga, ki nam jo je pokazala s svojim čudovitim zgledom Mala Terezika iz Lisieux-a.

Se ne spomnite, da je Jezus, preden je storil kak čudež, vedno zahteval zaupanje vanj, vero vanj. V Nazaretu niso imeli tega zaupanja in moč božja se je zdela kakor zvezana, ker ni bilo vere vanj.

Je res, da nekateri temperamenti laže pridejo do te vere. Drugim je to težko in se je treba truditi in truditi. Doseči pa more to zaupanje s trdno voljo in z božjo močjo tudi ona, ki je po naravi pesemistična, črnogleda.

Sele ta življenjski optimizem nas more dvigniti, izpopolniti naš značaj in narediti

iz nas izžarevajočo osebnost. Drage moje, kdo je bolj poklican k vzpodbujanju kot mati v družini? H komu se bo zateklo moško srce v težavah, če ne k ženi?

Zaupajmo v nalogo, ki nam je izročena! Težave so zato, da jih premagamo. Življenje je zato, da ga živimo, živimo pogumno, veselo, z živo vero. Zato: dajmo sonca v naše življenje, sonca v naše družine!

Francika

INDIJCI O ŽENSKI

Narodni pregovori Hindujcev pravijo, da ženska dvakrat toliko pojé kot moški, da je štirikrat bolj „brihtna“, da je šestkrat bolj pogumna in osemkrat bolj ljubezniva.

Pravijo pa, da mora biti žena: lepa kot dan, potrpežljiva kot zemlja, delavna kot sužnja, modra kot državnik in zvesta na večne čase. Če se mož in žena sprickata, učijo pregovori, da se žena ne sme na glas jokati in jeziti, da ne sme metati v moža posod in se ne sme metati na tla.

Ptički pod nebom

*Gozdič je že zelen,
travnik je razcveten,
ptički pod nebom
veselo pojo.*

*Ptički, jaz uprašam vas,
al' bo že skor' pomlad,
al' bo že skoraj
zelena pomlad.*

*Pomlad že prišla bo,
k' tebe na svet' ne bo,
k' te bodo d'jali
v to črno zemljo.*

*Ptički en čas pojo,
rož'ce en čas cveto,
moj'ga prijat'lja
nikol' več ne bo.*

Narodna

„Odrajžali“ bomo

Kmečki možak je bil. Vse življenje mu je bilo trud in trpljenje. Ko je že skoraj onemogel, je grunt izročil sinu. Tedaj ga je zadela še poslednja bolečina: izrinili so ga iz hiše; zanj ni bilo več prostora v njej. Preselil se je v hlev, kjer si je stesal reven pograd, postlan z otepom slame. Krog hiše in na dvorišču je še marsikaj storil, dokler ni za trdno legel in mirno čakal smrti.

Poklical je gospoda in v hlevu je bil previden. Čeprav so ga domači tedaj vabili, naj se preseli v hišo — vse vasi jih je bilo sram — ni hotel. Ko mu je tudi gospod prigovarjal, se je nasmehnil: „Jezus je bil rojen v hlevu, jaz pa naj umrjem pri živinici.“

Ko ga je duhovnik zadnjič obiskal, mu je mirno, a odločno rekel: „Nocoj bomo pa odraijžali.“

„Nič se ne ve, ljubi moj. Saj ste še trdni; smrt ni tako blizu.“

A možak se je spet nasmehnil in ponovil:

OTROK JE UMRL

Pri sosedu je umrl otrok. Poklicali so duhovnika, da ga je prišel pokopat. A glej, prišel je z belo štolo okoli vratu. Ko so se bližali cerkvi, je začelo zvoniti, a ne tako kot pri pogrebu. V cerkvi so bile le molitve in nič maše. Sosedu se je to zdelo čudno. Žalosten je bil do dna srca in ni si znal razložiti, zakaj je župnik tako delal.

Seveda, mož ni vedel, da je pogreb otrok različen od pogreba odraslih. Če pokopavajo otroka, Cerkev ne moli zanj, ne prosi za rajnega. Nasprotno: veseli se; Boga hvali. Mar zato, da je otroka staršem vzel? Ne, ne zato! Veseli se, ker je Bog poklical nedolžno dušo, ki je iz tega življenja prestopila naravnost v nebesa. Kdor je v nebesih, molitve ne potrebuje. Če gre kdo v nebesa, tedaj moramo zares hvaliti Boga, da ga je osrečil, osrečil za veke.

IZ SLOVENIJE

V Kobaridu so znova postavili spomenik skladatelju Volariču. Pred 40 leti je bil postavljen prvič, a so ga potem fašisti porušili.

„Natančno vem, da bom odšel. Hvala Bogu! To moje revščino bodo hvaležno zagrebli, češ, izpod nog nam je šel, ko nam je bil v napotje. Po pravici bodo tako rekli. Izpod nog jim pojdem, umrl pa ne bom. Samo preselil se bom. V tisto lepo skupno hišo, kjer se ne bomo nič prerivali in prepirali. Dobri Bog nam jo je pripravil, ljubi Jezus pa odprl.“ Njegove oči so živo in veselo zažarele. Obraz mu je obšla skrivnostna radost.

In drugo jutro mu je zvonilo. Zares se je preselil v lepšo domovino — med blažene. Duhovnik je odšel od njega ves ganjen in pretresen. Šepetal si je: „To niso slutnje. To je videnje, preroško duševno gledanje v onostranstvo. Kot poje tista pesem: „Glejte, kako umira pravični in nihče ne preudarja . . .!“

Tak dogodek dá doživeti vso moč vere, vso resničnost duše in onostranstva, kakor to ne bi mogla storiti najbolj učena knjiga.

V Novem mestu so obsodili na smrt z ustrelitvijo 70 letnega dekana Karla Gnidovca iz Žužemberka, župnika iz Sela-Šumberk Josipa Podlipnika na 12 let zapora, kaplana Vinka Šega na 5 let ječe.

ZA BLAGOR IZSELJENCEV

Težave ljudi, ki so šli iz domačih krajev po svetu, zlasti pa skrb za njihove duše so nagnile papeža Pija XII., da je letos 2. avgusta napisal škofom in vernikom posebno apostolsko pismo o izseljencih.

Pismo se začneja z besedama „Exul familia“. Podaja smernice, po katerih naj se uredi delo izseljenskih duhovnikov, da bodo mogli čim več dobrega storiti za duše svojih rojakov izseljencev. Tudi mi vsi apostolsko pismo iz srca pozdravljamo!

IZSELJENSKA NEDELJA

Prva adventna nedelja (letos 30. novembra) je praznik vseh naših izseljencev. Advent — čas pričakovanja, čas upanja. Tudi nas je gnalo v svet upanje, pričakovanje.

Če nikdar drugače ne, spomni se na to nedeljo svojih domačih in jim piši par toplih besed. Kako jih bodo veselili!

Veseli dogodki

Petnajsto poglavje

Studenem pri Postojni je živel pobožni župnik g. Dominik Janež. Silno ga je bolelo, če so fantje organizirali ples. Vse je storil, kar je bilo v njegovi moči, da bi obvaroval Marijine hčere „pohujšanja v dolini šentflorijanski“.

Mladina je bila séveda drugačnih misli in je zlasti takrat, ko je bilo takozvano opasilo (žegnanje), rada nekoliko poskočila.

Tako je bilo tudi leta 1922. Zvedel je dobri pastir, da je odšlo na ples tudi nekaj članic Marijine družbe. Z žalostjo v srcu se je napotil v neko hišo. Ker je bilo zaprto, saj se je bližala polnoč, je potrkal na okno in vprašal: „Kje imate vašo Francko?“

Mati, ki gospoda ni takoj spoznala, je odgovorila: „Si prepozén; Francka že tri ure pleše.“

„A tako, tako! Taki starši, taki starši!“ je povzel božji namestnik.

Oče, ki je sedaj vedel, kdo stoji pod oknom, je zakašljaj in dejal: „Joj, joj! So oni, gospod župnik? Takoj greva z materjo po njo.“

„Sedaj ste pa vi prepozni,“ je pristavil duhovnik, „kajti vašo Francko bom moral izbrisati iz Marijine družbe.“ Šel je klicat še druge „Francke“ in žal prišel še marsikje „prepozno“. Ves potr se je vrnil proti domu, toda namesto v župnišče je zavil v cerkev, kjer je pozno v noč molil za matere in očete svoje župnije, posebno pa še za bodoče matere in očete.

Šestnajsto poglavje

„Štirje fantje špilajo...“

Res so bili štirje, niso pa igrali kart, ampak samo pili in peli. Ko so se napeli in napili, je bil eden tako „trd“, da so ga morali nesti domov. Toda namesto domov so ga vlekli k nekemu gledališkemu igralcu, ki je imel najrazličnejše obleke, med njimi tudi frančiškansko. V to so oblekli trdno

spečega bratca in šli z njim ob dveh ponoči v ljubljanski frančiškanski samostan.

„Našli smo na cesti vašega sobrata; revež je malo pregloboko pogledal v kozarec. Kaj hočete, vsakemu se to lahko prigodi. Mi smo dobri katoličani in ne želimo, da bi se ljudje zgražali, zato smo ga pripeljali domov; dobro delo smo naredili,“ so lagali ljubitelji božje kapljice. Vratarju se je čudno zdelo, da smrččega „frančiškana“ ni poznal, misli je pa, da je odkod drugod zalazel v Ljubljano, zato ga je vzel in spravil v sobo za goste.

Zjutraj so vsi frančiškani obsuli posteljo nočnega prišleca in ugibali, kdo bi bil. Zbujeni je gledal, debelo gledal sebe v frančiškanski obleki in še trumo sobratov okrog sebe. Ko je vse to videl, je bil še bolj pijan kakor prejšnji večer. Ko so ga spraševali, kdo je in od kod, je prosil: „Pustite me nekoliko samega, da bom vse to malo premislil in pridite čez četrto ure.“

„No, torej!“ ga je nagovoril prior, ko so zopet vstopili. „Tako vam povem, gospodje“, je odgovoril „novi član“ frančiškanskega reda, „prosim, pojdite v gostilno k Figovcu in vprašajte, če je hlapec doma. Ako ga ni doma, je vse v redu. Če je pa Martin doma, potem jaz vse življenje ne bom „pogruntal“, kdo sem.“

Hlapca k sreči ni bilo doma. Ni mogel biti na dveh krajih ob istem času...

Sedemnajsto poglavje

Bilo je leta 1914., tik pred prvo svetovno vojno. Avstrijski stotnik, ki je znal samo nemški, je stopil pred „kranjske Janeze“. Ukazal je „Zugsführerju“, naj prevaja njegove besede, nato je pesniško spregovoril: „Meine liebe Soldaten! Schwere Wolken ziehen über unseres Vaterland“.

Četovodja, ki ni razumel drugega kakor „Wolken“ (=oblaki), se je odrezal: „Fantje! Gospod hauptman so dejali, da bo dež“.

Stotnik je nadaljeval: „Zieht Mäntel der Tapferkeit an!“

Spet je četovodja razumel samo eno besedo „Mantel“. Je pa hitro našel zvezo in

prevajal: „Ker bo dež, boste morali obleči plašče, da se ne boste prehladili.“

Debelo so gledali fantje, saj je bilo nebo jasno in sonce je žgalo, da je bilo kaj.

Stotnik je še dodal: „Und bleibst immer treu unseren Fahnen!“

Prevajalec je vedel, da se pravi „treu“ zvest; toda komu zvest. Ej komu: „Fahnen“, to je Fani, Francka. Nemci pravijo najbrž vsakemu dekletu Francka, kakor jih pri nas

kličemo Micka. Tako je sklepal podčastnik in povedal še zadnji stavek po slovensko: „Zdaj so pa gospod hauptman še rekli, da ne smete pozabiti svojih Mick, svojih punc. Le večkrat jim pišite, pa kaj molite zanje, saj bodo tudi one za vas.“

Pravijo, da je ta nadarjeni tolmač zdaj v službi pri Združenih narodih, zato se ne smemo čuditi, če je tam taka zmešnjava.

J. J.

Resnična zgodba

Zadnjič, ko je bilo vroče, je bil pri meni na obisku krepak možak, okrog 60 let star. Marsikaj sva se pogovarila. Pred odhodom sem ga povprašal še, kaj misli o svojem bratu.

Njegov brat je namreč zame že dolgo uganka. Je tri leta in pol mlajši od njega in precej drugačen. Dvakrat je bil poročen in pred 10 leti je oglušil. Njegova prva žena — katoličanka — mu je rodila tri hčere. Dal jih je študirat. Dve sta dovršili celo par let univerze, ena le srednjo šolo. Nato so se poročile. Dve sta dobili delavca, tretja pa bogatega kmeta.

Ena od teh je brez otrok. Vzela je za svojo neko deklico, ki hodi sedaj že v šolo. Ta hči pride le redko v cerkev.

Druga hči je imela dva otroke, sina. Enega je dala krstiti, drugega ne. In nihče od hiše ne hodi v cerkev.

Tretja hči ima šest otrok. Prva dva sta krščena, ostali 4 ne. Prejšnji mesec sem vabil te štiri, da bi prišli k verouku, toda zaman. Obiskal sem družino, a tudi zaman.

Tako sem se začel zanimati, zakaj pride od vseh treh poročenih hčera le ena in še ta redkokdaj v cerkev. Niti svojim otrokom ne rečejo, da bi šli k verouku. Saj oče teh hčera vendar hodi v cerkev, čeprav je gluha že čez 10 let in nobene ga oznanila ne sliši.

„Nič se ne čudite!“ pravi možak, ki sem ga vprašal, in se nasmehne. „Pred dobrimi 20 leti je imel moj brat, oče teh hčera, ki

so bile takrat majhne, zelo slabega prijatelja. Hodila sta zvečer skrivaj pred župnišče, prisluškovala in opazovala sta župnika. Bral je knjige in zraven večkrat kaj pil. Kmalu se je razneslo po župniji: Z vinom in pivom se župnik zabava in potem „okrogel“ kolovrati proti svoji spalnici. Drugoverci so to takoj verjeli in ga razpili kot pijanca. Katoličanom je bilo to nerazumljivo, saj župnika še nikoli niso videli pijanega. Protestantskemu pastorku je bila ta vest kot nalašč, ker je videl, da se mnogi njegovi verniki preveč živo zanimajo za katoliško vero. Župnika je ta vest silno zbolela. Storili so mu krivico in ni ga bilo, ki bi jo popravil.

Popravila jo je pa čez čas božja roka. Slabi prijatelj je prejel kazen pri neki nesreči. Mojega brata so zadevali udarci za udarcem. Žena-katoličanka mu je umrla. Poročil se je znova — z drugoverko, ki mu je delala silno težko življenje. Hčerki sta prišli na slab glas in mu grenita življenje do obupa, grizeta ga kot črv. Pred kakimi 10 leti je še oglušil. Zdaj se je obrnil k Bogu, a četudi prihaja redno k božji službi, ne sliši več božje besede... Nima niti sence tiste sreče več, kot jo je imel. To ve on in to vemo vsi...“ Tako je končal možakar, ki je bil pri meni.

Jaz pa sem se zamislil v zgodovino. Jasno se v njej zrcali resnica, da je Bog že v stari zavezi, še bolj pa v novi ščitil in varoval svoje izvoljence, posredovalce med Njim in ljudmi: duhovnike stare in nove zaveze.

Izseljenski duhovnik

VAŽNA PRIREDITEV

lovinci obhajamo letos enega najpomembnejših jubilejev. Mineva 60 let I. slovenskega katoliškega shoda, ki je bil 1892. v Ljubljani. Na podlagi smernic tega, za slovenski narod najvažnejšega kongresa je zraslo pri nas živahno katoliško gibanje. Verske, izobraževalne, telovadne, gospodarske in politične organizacije, ki jih

je vzbudil, so naredile iz našega ljudstva narodno in katoliško zaveden narod.

V proslavo tega dogodka in zaradi potrebe so naši rojaki v Argentini priredili v avgustu **Slovenski katoliški shod v izseljenstvu**. Nadejamo se, da bo imela ta prireditev med Slovenci izseljenci globok odmev. Naj podamo samo pregled raznih predavanj in govorov ob tej priliki, da bo mogoče ugotoviti važnost tega dogodka.

Na mladinskem zborovanju sta bila govora: „Vprašanje naše mladine“ in „Dosedanje delo za našo mladino v tujini“. Za fante: „Poslanstvo slov. fanta na tujem“, „Naš fant in kultura“, „Organizacija fantov“. Za dekleta: „Verskomoralno vprašanje dekleta“, „Dekletova narodna dolžnost“, „Dekle in skupnost“.

Na glavnem zborovanju je dr. Odar povedal, da mora zajeti naše izseljence versko-nravnih prepovedi. „Ohranimo našo mladino Bogu in domovini,“ je dejal naslednji govornik. G. Smersu je poudaril: „Ljubimo se med seboj in spoštujemo drug drugega!“ G. Kremžar je končno obdelal vprašanje „Izseljenci in domovina“.

Naše rojake bo kot delavce posebej zanimal naslov govorov na socialnem dnevu katoliškega shoda. Tale so: „Zgodovina slovenskega krščanskega socialnega gibanja“, „Sedanje gospodarsko in socialno stanje doma“, „Gospodarsko in socialno stanje naših izseljencev“, „Socialne in gospodarske naloge slovenskih izseljencev“, „Kaj se je v izseljenstvu na socialnem področju že izvršilo“.

Naj ta shod vzbudi tudi v nas, ki se ga nismo mogli udeležiti, plamen goreče ljubezni do vsega, kar sta nas učila oče in mati. V luči, ki jo je prižgal ta izseljenski shod, hodimo z naprejem in sicer pod geslom, ki ga je vrgel med nas: „Slovenci, Slovenke v tujini: srce domovini, dušo pa Bogu!“

MED ROJAKI ONSTRAN MORJA

Kanada. — Tri leta je, odkar je prišel v Kanado mladi slovenski letalec Ivo Pretnar, doma iz Celja. Naposled se mu je le ponudila prilika, da je prišel spet do tega, da bi se z letalom dvignil v zrak. Z nekom drugim sta poletela kvišku. Iz neznanega vzroka je letalo padlo na tla in pokopalo pod seboj našega rojaka.

Argentina. — Prvak vseh smučarjev v Argentini — v smuškem teku — je postal naš rojak France Jerman. Tudi drugo in tretjo mesto na tekmah v Kordiljerah sta dosegla Slovenca.

Združene države. — V luči katoliškega shoda slovenskih izseljencev so tudi v USA začeli prirejati naši rojaki zborovanja, da bodo resolucije prišle v življenje.

Avstralija. — Vsak Slovenec si želi, da bi bil pod svojo streho. Tako tudi mi v Avstraliji. Tu kupujemo hiše na obroke. Doselej je prišlo do lastnega doma že 20% naših izseljencev. Seveda se z novodošli rojaki v Kanadi ne moremo kosati. Pri njih je že 33% v svoji hiši. Stari naseljenci pa imajo tam že 80% vsak svoj dom.

PESMI — NAGAJIVKE

To je bilo včasih „luštno“! Namreč takrat, ko smo hodili okoli oglov in nagajali dekletom in starim ljudem! Poslušajte pesmi nagajivke!

Franca tanca pod goro,
štirje fantje pa za njo:
kdor jo ujame, njega bo.

*

Pavle Paližgav žabam je žvižgal,
žabe lovil, pa nobene dobil!

*

Lovretov Francelj
je skočil na krancelj,
je prosil Boga
za frakel žganja.

*

Stara baba, rompompom,
če te nisem, te pa bom.

*

Včasih je luštno b'lo,
zdaj pa ni več tako:
včasih smo vince pil',
zdaj pa vodó.

Samarijan

Pred leti sem se veliko vozil s kolesom. Ni bilo novo in nekoč se mi je na slabi cesti polomilo. Orodja nisem imel s seboj, da bi sam popravljaj. „Če nočeš ti mene, bom jaz tebe,” sem si dejal sam pri sebi ter sem kolo lepo prijel za „roge” in peš romal po trdi in prašni poti.

Mimo je privozil avto. Morda se je kdo v njem spomnil trudnega popotnika na cesti, a obstal ni. Pripelje drugi in tretji. Že sem bil precej časa na poti, ko se ob meni ustavi voz. „Je odnehalo, prijatelj!” me pokliče prijazen glas. „Res,” sem odgovoril, „popravljati ne morem, nimam orodja.” „Poskusiva, morda bom jaz kaj zmožel!” Nič nisva opravila. Voznik je naložil kolo in mene na voz. Kolo sva pustila v vasi pri mehaniku. Bil sem prijazno povabljen na večerjo, prenočil sem tudi tam. Ko sem zjutraj vprašal po računu, mi je gostilničar povedal, da je že vse poravnano. In niti imena ni voznik pustil. Isto je bilo pri mehaniku, ki mi je izročil kolo popravljeno, a račun je bil poravnat.

Takrat sem mislil na priliko o usmilje-

nem Samarijanu. Sicer nisem padel med razbojnike, a vendar je dobro delo.

Bil sem tujec v mnogih deželah in tudi v nesrečah. Mnogo ljudi je šlo mimo ter se niso ozrli na potnika. A hvala Bogu, vedno je prišel mimo tudi usmiljeni Samarijan. To je, kar odvzema težino v življenju.

Amerikanec pripoveduje, da je peš potoval po Liki. Ustavil se je v Gospiču, kjer mu je prijazen trgovec svetoval bližnjo gostilno za prenočišče, a mu je tudi naročil, naj se vrne. Dobro mu bo delo malo kopeli v potoku, ki teče tik za hišo. Sveža brisača je čakala na potnika v vrtni lopi. Ko se je okopal, je našel v lopi skledo svežih jagod s sladkorjem in steklenico hladnega vina.

Čeh je povedal da ne bi prišel preko meje, ako ne bi našel vojaka, ki ga je odkril v njegovem skrivališču. Vojak bi ga moral prijaviti, a namesto tega mu je 14 dni prinašal kruh v skrivališče in mu pokazal pot v svobodo.

BOLHA

Na višnjegorski pošti je delala poštarica Špela, ki je bila med ljudmi na splošno znana pod imenom „Rilček”. Bila je stara devica, kot so ji pravili, visoka, suha in jako prišiljenega obraza. Bila je jako radovedna, da je bila vedno močno zaposlena z odpiranjem tujih pisem, ki so preko pošte prihajala v vas. Marsikdaj je kakemu Višnjegorcju kar sapo zaprla, ko mu je razkrila vse njegove tajnosti. A višnjegorci niso prvi za „bikom”, kot večkrat pravijo. Kmalu so izvovali, odkod Rilčku vse te njegove tajnosti o drugih.

Mlademu Višnjegorčanu, ki je imel polovico svojega srca v Ljubljani, ni bilo po volji, da bi poštarica odpirala njegova pisma in njihovo vsebino raztresala po Višnji gori. Vzel je kos papirja in napisal pismo prijatelju v Ljubljano. Takole je pisal: „Pri nas na pošti imamo staro in nadvse

grdo, špiconosno poštarico, ki je nihče drugače ne imenuje kot Rilček. Ker je njena navada odpirati tuja pisma, bo gotovo odprla tudi to in da bo imela pri tem delu več zadovoljstva, prilagam pismu debelo bolho, da jo bo malo poščegetala po tistem radovednem „rilčku”. — A bolhe v ovitek ni dal. Fant je odnesel pismo na pošto in čakal odgovora. Čez tri dni je prišlo pismo. Ko ga je odprl, je bilo s pokvečeno pisavo napisano: „Ko sem odprla pismo, je iz nje skočila debela bolha, a kam se je zaričila, ne vem. Vkljub neutrudljivem iskanju je nisem mogla najti . . .”

A. Z. v „Mislih”, Avstralija

MED PIVCI

„Ti, Tone, ali bi ne bilo lepo, če bi imel človek tako dolg vrat kot žirafa?”

„Zakaj?”

„Dalj časa bi bilo prijetno, ko bi vlival zlato kapljico po grlu!”

MED NAŠIMI ROJAKI

ANGLIJA

V zadnjem času med nami ni bilo kaj posebnega novega. Vsak se trudi po svoje, da si služi vsakdanji kruh in se, če bo zdravje, dokoplje do tistega, kar si želi.

Naj opozorim na zelo lepo knjigo, ki jo je izdala Mohorjeva družba v Celovcu: „Nadškof Jeglič“. To je življenjepis, ki ga je spisal msgr. dr. Jagodic, vezan v celoplatno, z zlatim škof. grbom, 484 strani. Ob tej knjigi zaživiš ob dogajanjih med našim narodom pred prvo vojno in po njej. Za ude 65.— šil., za ostale 90.— šil. Sezite po njej! Knjiga ima trajno vrednost in bo okras vsake družinske knjižnice.

Knjižica „Cirilmetodijska ideja“ vam bo odkrila probleme dela za cerkveno edinost: „Da bi bili vsi eno!“ Nas katoliške Slovane čaka pri tem delu posebna naloga. Napisal jo je č. g. Anton Merkun. Stane 1.40 dol. Isti je izdal tudi brošurice: Odgovori na ugovore proti sv. veri; Mož božje volje (dr. Ehrlich); Predragi bratje Slovenci! — Vsaka po 10 centov.

BELGIJA

LIMBURG-LIEGE

Eisden: Na tretjo nedeljo v septembru smo imeli lepo prireditev. Na programu je bila igra v treh dejanjih: „Spoštuj očeta“. Za prijetno spremembo je skrbel slovenski orkester iz Holandije. Ob številni udeležbi je večer potekel v veliko zadovoljstvo vseh. Posebno občudovanje je žel malí sinko g. Udovča, katerega pevske sposobnosti so v resnici nekaj posebnega. Prirediteljem večera posebno priznanje in zahvala za njihovo požrtvovalnost. Pa tudi gostom za tako lepo udeležbo.

Toplo polagamo na srce vseh rojakov, da so take prireditve naša skupna zadeva in da je naša dolžnost, da vsak po svoje pomagam do uspeha. Dolžnost igralcev in pevcev je, da se na prireditve skrbno pripravijo. Dolžnost ostalih članov naše skupnosti pa je z udeležbo na prireditvi dati prirediteljem prijateljsko priznanje. Ne

pozabimo, rojaki, v bratski slogi in ljubezni je naša moč!

Waterschei: V družini Novak-Dimec imajo vesel dogodek. Spolnila se jim je srčna želja, da so dobili sina, ki so ga krstili na ime Martin. Sreče g. Stanka in ge. Alojzije, ki je požrtvovalna voditeljica našega pevskega zbora, se tudi mi veselimo in jima iskreno čestitamo!

Winterslag: V juliju smo pokopali g. Jožefa Župančiča. Rodil se je l. 1900. v Essenu. Naj počiva v miru!

Rojakom na področju Limburg-Liège sporočamo, da nas bo v decembru obiskal misijonar č. g. Vidmar, ki je postal znan po svojih krasno uspehlih misijonih v Slovenski Benečiji, na Goriškem in Tržaškem. Prepričani smo, da se boste vsi brez izjeme z veseljem odzvali našemu povabilu in pridno prisostvovali njegovim govorom. Saj bo to edinstvena prilika! Podrobnejša obvestila sledé.

CHARLEROI — MONS

Naslov izseljeniškega duhovnika: Zdravko Reven, rue Ch. Dupret 17. Charleroi. — Telef. 32-33-23. Charl. — Doma ob petkih.

Kljub slabemu vremenu se je v jutru 17. 8. zbralo pri Lurški Mariji v Quaregnonu veliko Slovencev. K lepemu uspehu tega romanja so mnogo pripomogle priscrne besede č. g. Kunsteljna, ki nam je prišel pridigat iz Anglije. Peli so nam pevci iz Chatelneau. Za petje in razvedrilo v gostilni so odlično poskrbeli rojaki, doma iz Idrije in okolice.

Pri tekmah v hitri hoji v Charleroi je dosegel naš rojak rudar Franc Polutnik 4. mesto od 13. Tekmoval je z Belgijci in Francozi. V 24 urah je prehodil 215 km 832 m. Čestitamo! Le vedno hitreje!

Več rojakov je v zadnjih mesecih obiskalo po dolgih letih spet svoje domače kraje. — Nekateri so si kupili tukaj hišo.

Poročil se je v Boussu-bois g. Ivan Repič iz Vrhpolja z gdč. Fidelijo Mazzier. Veliko sreče!

V Flénu sta bila na en dan krščena kar dva mlada Slovenčka: eden iz mlade družine g. Skoka in eden iz priljubljene družine g. Milana Kogea.

Umrli so med nami v zadnjem času: Julijana Deželak, roj. Rudan, 20. 8. v Chatelneau, 67 let stara, doma od Sv. Duha. —

25. 8. so v Auvélais pokopali Stanka Šavli iz Lokovca na Goriškem (jamska bolezen). — V Charleroi je podlegel isti bolezni (pogreb 11. sept.) Alojz Kovač, rojen 1898 v Vel. Trnu pri Krškem, med mnogimi poznan kot družaben človek. — Dva dni nato mu je sledil v Chatelet (13. 9.) 49 letni Alojz Jazbec iz Blance (vodenica). — V Farciennes je 30. 9. zasulo v rudniku 27-letnega fanta iz Lombaja v Benečiji Evgenija Ruhin. — Naslednji dan se je v Dampremy stekla zemeljska pot Alojzu Berku, roj. 1896. v Trbovljah (jamska bolezen). — Naj bo njih dušam Bog milostljiv! Ohranili jih bomo v lepem spominu in molili zanje. Vsem žalujočim — naše sožalje!

Naročite pravočasno letošnje Mohorjeve knjige!

FRANCIJA

Ob nemški meji

MERLEBACH

Iz pisarne Jugoslov. katol. misije:

Krsti: Cela vrsta mali otročičev je razveselila svoje starše. Zaradi pomanjkanja prostora imen ne moremo objaviti. Vsem želimo mnogo božjega blagoslova v življenju, staršem pa iskreno čestitamo.

Smrtna kosa je v zadnjih 2 mesecih brezobzirno žela naše ljudi:

Dne 18. avg. je umrla rojakinja Ana Sedevčič, por. Koch v Stiring-Wendel, rojena v Hotedršici na Notranjskem, pokopana cerkveno 20. 8. v Stiringu.

Dne 23. avg. je umrl oče Čehovin Franc v Farébersviller, rojen 2. 7. 1902, Gabrije v Vipavi, previden s sv. zakramenti. Pokopan je bil ob izredno veliki udeležbi cele vasi 25. avgusta istotam.

Dne 24. avgusta je na dopustu v naši lepi domovini umrl na posledicah eksplozije granate deček Janič Kristel za Bežigradom v Ljubljani, sin Albina in Angele Kukovič, rojen 13. 12. 1943, stanujoč v koloniji Belle Roche, pošta Cocheren.

Dne 24. avgusta je umrlo dete Knapič Franc v bolnici v Creutzwaldu, sin Knapič Franceta in Ivanke Rozman, pokopano istotam.

30. avgusta je umrl že dalj časa bolehen

Fratnik Anton, poročen; roj. 14. 7. 1898, Idersko (Primorska), pokopan cerkveno ob veliki udeležbi rojakov in domačinov v Ham-sous-Varsberg 1. septembra.

5. septembra je umrla, previdena s sv. zakramenti, Ozebek Jožefa, roj. Vehovar, rojena 19. 3. 1880, Pristava pri Celju, stanujoča v Creutzwaldu, kolonija Neuland, pokopana cerkveno v Creutzwaldu 10 sept.

17. septembra je umrl naš rojak Klakočer Anton, rojen 18. 4. 1889 v Veterniku pri Brežicah, previden s sv. zakramenti, pokopan cerkveno na Hochwaldu 19. sept.

Dne 25. septembra je umrl po težki bolezni Božičnik Karel, 41 let star, v Hôspice Ste Elisabeth v Merlebachu, previden s sv. zakramenti, pokopan cerkveno 28. 9. na Hochwaldu. V svoji bolezni je prejemal vsako nedeljo sv. obhajilo.

Vsem težkoprizadetim sorodnikom zgoraj omenjenih izražamo prav iskreno sožalje, rajnim pa želimo večni mir in pokoj!

Poroke: V tem času se je poročilo pet naših rojakov v katoliški veri, ena v pravoslavni in ena v novoapostolski.

Po bolnicah kakor tudi doma je precejšnje število naših rojakov, ki leže bolni ali poškodovani: vsem želimo skorajšnje okrevanje!

V Rosbrück-u bo meseca novembra obhajal svojo 90-letnico rojstva najstarejši naš rojak v tej okolici: Božiček Martin, rojen 6. 11. 1862 v Št. Petru pri Rajhenburgu. Dobremu očetu želimo še mnogo let in mirnega življenja v njegovi lepi starosti!

Spominjajoč se v molitvah vseh živih in mrtvih — pozdravlja vse izseljence izseljenški duhovnik:

Grims Stanko

AUDUN-le-TICHE

Prvič se oglašamo v „Naši luči“. Ako se štejemo vse Slovence, majhne in velike, moške in ženske, nas je menda 34. Naročenih imamo 12 izvodov „Naše luči“, katere nam pošilja g. Jankovič

Naše življenje se ne razločuje od življenja drugih rudarjev. Povedati moramo še to, da nas je pred kratkim zapustila in odšla po plačilo v večnost ga. Neža Dachskobler, primorska Slovenka iz Podbrda. Zapuščca moža in šestnajstletnega sina. Naj ji Vsemogočni podeli večno veselje!

TUCQUEGNIEUX, MARINE

Kaj je novega pri nas? Imeli smo slovensko poroko. Senegačnikov sin se je naveščal samstva, pa si je vzel za družico brhko poljsko dekle. V vasi Tucquegnieux sta si postavila s starši hišo. To je prvi slovenski dom tukaj. Da bi bila srečna! — Pa Pfeiferjev Maks tudi hodi ponosno okoli. In kaj bi ne, saj je postal očka mali punčki, kateri želimo vse najboljše.

Koroške pevce smo iskali na radiu. Našli smo jih, a so jih druge postaje prevpile. Lepše bi bilo, če bi prišli osebnost k nam pet. To bi poslušali, ker je resnica, kot pravi nekdo: „Take pesmi slišal nisem, kakor je slovenska pesem.“

*

Na Marine hočemo zidati cerkev. Imamo tako slabo leseno kapelo. Poleti je v nji vroče, pozimi pa mrzlo, da se je mnogi kar bojé. Ko bo postavljena nova, lepša, bo pa boljše, kajne! Onegava Micka je sicer rekla tako čudno „mhm“, a kaj to! Ženske svet vedno slabo sodijo. Saj vendar nismo Turki. Torej kar hitro na delo; samo pomagati bo treba nekoliko, ker bo pač ta cerkev za nas!

Po še nekaj, če je še kaj prostora. Stari postajamo. Dosti prvotnih naših izseljencev je že pomrlo, nekaj jih živi v družinah, nekaj samcev in vdov pa živi težko življenje po kakšnih podstrešnih sobah ali v „hospicu“. Tam pa je življenje trdo in neusmiljeno, Kot bi bil v kakšnem „camp-u“ (taborišču) in čakal na vodeno prazno juho, na postán krompir in trd kruh. Pa so vendar bili to dobri delavci in so si tudi prihranili v prejšnjih časih nekaj frankov. A ta denar ni danes nič. In sedaj za plačilo stradajo in so prezirani in še zasmehovani.

Pokojnine ni dosti, če si sam, če si pa v zavodu, ti vse poberejo za vzdrževanje, da nimaš niti za cigarete. S kakšno grenkostjo, s kakšno obupanostjo živijo tjavdan! Vera bi jih podpirala, a kaj ko je v težavah in stiskah človek tako slab. Ali se ne bi dalo temu pomoči? Ali bi ne mogli vsi Slovenci toliko skupaj spraviti, da bi najeli hišo, kjer bi bili sami Slovenci skupaj, s pošteno slovensko postrežbo in preprosto, a dobro hrano; kjer bi se čutil naš človek takorekoč doma, svoj med svojimi. V tej stvari bi se

pa lahko vsi Slovenci združili in postali enotni, saj bi bili vsi na potu ljubezni.

Pozdrav vsem, ki berete! P. A.

PAS-de-CALAIS

Sveti misijon

V novembru bo veliki misijon v vseh župnijah Lens-a in okolice. Začel se bo povsod obenem in bo trajal od 9. do 30. novembra.

V vseh teh župnijah prebivajo slovenski izseljenci. Tudi zanje bo poskrbljeno, da se udeležijo sv. misijona. Poleg številnih francoskih misijonarjev pride k nam slovenski misijonar, ki bo obiskal vse naše kolonije in vam bo na razpolago, da boste lahko vsi deležni sv. misijona.

Podrobna navodila boste dobili. Ko boste po kolonijah prejeli vabila, upam, da se boste z veseljem udeležili sv. misijona. Sami veste, da bo nekoč treba zapustiti ta svet, zato se moramo pripravljati na večnost, kar pa v skrbeh in šumu sveta lahko pozabimo, posebno na tujem.

Le eno je potrebno, zagotoviti svojo večno srečo. Kako to večno srečo doseči, vas bo poučil sv. misijon, ki je čas velikih milosti, kot poje naša stara misijonska pesem:

Glej, jaz sem blizu, sam Jezus nas kliče,
danes kdor išče me, našel me bo,
kdor se pa danes od mene pomiče,
bode iskal me, pa našel težko.
Torej Gospodu zdaj zvesto sledimo,
svet'ga misijona dni ne zamudimo.

Ostale vesti

Odšli so v večnost tekom avgusta in septembra: V Vendin-le-Vieil Tacer Franc, rudar v pokoju, v starosti 60 let. — V Lensu je umrl Kovačič Artur, star šele 27 let. — V Liévinu je po dolgi bolezni preminul rudar Sipek Jernej v starosti 47 let. —

Vsi zapuščajo družine, katerim izražamo naše sožalje, rajnim pa želimo večni mir in pokoj. Ti pa, ki bereš ta žalostna poročila, se spominjaj, da te čaka ista usoda. Bodi pripravljen, ker ne veš ne ure ne dneva.

Poroka — V Bruay-en-Artois sta se poročila Kaminski Klemen in Kelc Ljudmila. Poroka je bila s sv. mašo, med katero sta oba prejela sv. obhajilo. To je lepo in pomenljivo vredno. Bog daj srečo!

Romanje v Lurd — Iz Liévina gremo drugo leto, najbrže v juniju, v Lurd. Kdor se nam želi pridružiti iz drugih kolonij, naj nam to kmalu v začetku novega leta sporoči.

H O L A N D I J A

Dne 15. avgusta smo poromali k Mariji Tolažnici v **Kevelaer** v Nemčiji. Bilo nas je dva avtobusa. Na božji poti nas so že čakali Slovenci iz raznih krajev Nemčije v izredno velikem številu. V sprevodu smo odšli v milostno kapelo, kjer je opravil g. Tensundern jubilejno sv. mašo ob 40-letnici duhovništva. Popoldne smo storili vse, kar smo mogli, da smo z rojaki iz Nemčije dostojno proslavili tega velikega moža. Nikdar ne bomo pozabili tega lepega dne.

Doživeli smo zatem 25-letnico našega društva v **Lindenheuvelu**. Kako hitro minejo leta in društva se starajo z nami. Lindenhevelčani so za to priliko pripravili spevoigro „Kovačev študent“. Z društvom vred se veselijo jubileja posebno trije člani, ki so zraven že od prvih početkov l. 1927. To so: J. Hudales, J. Kropivšek in F. Reberšek.

V Brunssumu bo 1. decembra slavil 25 let dela v jami g. J. Drenovec.

V bolnici Kerkrade je ugasnilo mlado življenje 29 letni rojakinji Milki Pichler iz Hopela.

Kakor dosedanja leta nam je mesec „vinotok“ prinesel tudi letos **vinske trgate**. Tovrstne prireditve so bile vedno priljubljene.

N E M Č I J A

Kevelaer. — Že desetletja nismo videli tako velike množice Slovencev in Slovencev iz Nemčije skupaj, kot je to bilo letos 15. avgusta v Kevelaerju. Z vlaki, z avtobusi se je zbralo čez 300 rojakov od vseh krajev. Pridružili so se nam Holandski Slovenci z narodnimi nošami in sijajnimi pevci. Po ulicah Kevelaerja so kot nekaj spet vihrale slovenske zastave in je odmevala slovenska pesem.

Tudi letos bodo izšle

knjige

Družbe sv. Mohorja

Naročite jih pravočasno tam kot lansko leto ali pa pri upravi:

Mohorjeva družba, Viktringer Ring 26, Celovec — Klagenfurt, Avstrija.

Našega jubilanta, ki že 40 let dela za Slovence, g. **Tensunderna** sta spremila k oltarju g. Žakelj iz Belgije in g. Roblek. Ta dan je bil med nami g. Hegenkötter in sam münsterški škof — naš prijatelj — prevzvišeni g. Baaken, ki nas je v nagovoru pozdravil po naše: „Živio Slovenci!“

Prelepe spomine na ta dan smo odnesli iz Kevelaerja. Našega jubilanta naj Bog živi še dolgo let! Ljubljanski škof dr. G. Rožman mu je pisal za to priliko iz Clevelanda posebno pismo in dejal: „Kar ste za slovenske vernike v Nemčiji storili, je toliko, da slovenski škof in slovenski duhovniki in slovenski verniki iz vsega srca z Vami zapoje: Te Deum laudamus! Tebe Boga hvalimo!“

Essen. — Tod okoli je še veliko slovenskih družin. Nekateri so tu že po 50 let. V Essen, Bottrop, Osterfeld, Sterkrade, Oberhausen, Hamborn — povsod boš srečal slovenskega rojaka.

TOMAŽKOVA ŽELJE

Pri Riharjevih so čakali novega družinskega člana. Mamica pove to Tomažku.

„Kaj bi raje dobil, bratca ali sestrico?“

Tomažek pomisli in pravi: „Veš mama, najraje bi konjička!“

PRIDNA ŽENA

Prijatelj se srečata. Med pogovorom pravi prvi: „Pravijo, da je tvoja žena prav pridna.“

„Pa še kako,“ odgovori drugi; misli si, včeraj sem prišel ob pol treh zjutraj domov, pa sem jo še našel z metlo v roki pri vratih.“

AUMONIER CLOVIS
17, rue Charles Dupré
CHARLEROI

Naša luč

obiskuje Slovence po Zapadni Evropi. Izide vsak mesec. — Založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. — Tisk.: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Printed in Austria

Tomaž Gantar
Place J. Destrée 2.
Châtelineau

DRAGI ROJAKI!

Z današnje številko zaključujemo prvi letnik Naše luči, ki nam je svetila skozi vse leto. Večkrat ste se ob njej prisrčno nasmejali in spet je bilo malo več sonca v vašem življenju. Od vsepovsod poročajo, da so vsake številke zelo veseli. Kje boš namreč zvedel za novice o življenju prijateljev in znancev, če ne po našem listu? Je tako domač, tako naš in zraven še podučen.

Predvsem se moram zahvaliti vsem tistim, ki so pisali vanj in jih v imenu vseh bralcev še za naprej prisrčno vabim. Dalje vsem tistim, ki so ga pomagali razširjati in razpošiljati po raznih deželah. Slednjič pa čestitam vsem rojakom in rojakinjam, ki so list podprli s tem, da so ga — nekateri kar po večkrat — brali in celo prijateljem druge narodnosti prevajali. Hvala vsem, ki se nišo bali žrtvovati za slovensko branje tudi kaj iz svojega žepa, čeprav morajo mnogi vsled pokojnine dobro premisliti vsak izdatok. Ni vam treba biti žal. Dali ste izprispevek za pošteno stvar, za slovensko stvar.

Slovenci in Slovenke! Ko vas bo list spet obiskal, ga boste spet z veseljem pozdravili. Vaš je in Vaš bo! Prepričan sem, da boste po svojih močeh poskrbeli, da bo list lahko še naprej izhajal in se lepšal. Nobenega fonda nima list razen dobrega slovenskega srca v tujini. In je tako prav, sicer bi bil odvisen od tistega, ki bi ga plačeval. Peti bi moral tako, kakor bi on godel.

Sedaj pa, dragi rojaki, mile nam Slovenke, kjerkoli ste po Nemčiji, po Holandiji,

po Belgiji, po Franciji, po Angliji raztreseni: ob zaključku letnika Vam kličem:

Kolikor kapljic, toliko let,
Bog vam daj na svet' živet'!

Urednik.

ZA DOBRO VOLJO

Mož je zamenjal hišo s kokošnjakom

MLEKARICA

Gospodinja se je nekoč zdelo kanglica mleka nekoliko prelahka, ko ji ga je mlekarica dala. Pogledala vanjo in vidi, da je napolnjena do polovice z vodo.

„Kaj pa je to? V moji kanglici je sama voda!”

„Ah, oprostite, „pravi prijazno mlekarica, tako sem raztresena, da sem pozabila priliti mleko.”

NATAKARICA

Mlad fant ponagaja mladi lepi natakarici z rdečimi lasmi: „Le ne pridi mi preblizu, da se ne vnamem.”

„Nič se me ne boj,” odgovori natakarica, „ne boš se vnel, si še preveč zelen.”